

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Epp Meremaa
Regionaal- ja
Põllumajandusministeerium
epp.meremaa@agri.ee

Teie 25.02.2025 nr 1.4-3/176

Meie 12.03.2025 nr 2.3-5/25/652-2

Arvamus kutselise kalapüügi registri põhimääruse muutmise eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile arvamuse avaldamiseks regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri 28. detsembri 2017. aasta määruse nr 93 „Kutselise kalapüügi registri põhimäärus“ muutmise“ eelnõu.

Meil ei ole eelnõu osas tähelepanekuid, kuid arvestades, et käsil on andmekogu põhimääruse muutmise, siis annab see võimaluse muuta ka kehtiv põhimäärus selgemaks ja konkreetsemaks.

1. Esmalt märgime, et kuigi sõna „register“ peetakse sõna „andmekogu“ sünonüümiks, siis soovime siiski kasutada põhimääruses läbivalt sõna „andmekogu“.
2. Kehtiva põhimääruse § 8 lõike 4 järgi saadakse riigi infosüsteemis muu andmekogu põhiantmeteks määratud andmed sellest andmekogust, mis neid põhiantmetena kogub. Kuna AvTS § 43⁶ lõike 2 järgi tuleb andmete töötlemisel, mida kogub põhiantmetena teine riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, igal juhul aluseks võtta teise andmekogu põhiantmed, siis on tegemist seadust dubleeriva sättega.

Pealegi ei nähtu põhimäärusest, et kutselise kalapüügi registrile oleks andmeandjaks mõni teine riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu. Riigi infosüsteemi haldussüsteemi (RIHA) lisatud tehnilises kirjelduses on küll märgitud, et register on liidestatud mitme andmekoguga, kuid põhimäärus andmekogude vahelist andmevahetust ei kajasta.

Juhul kui andmevahetus peaks siiski toimuma või seda plaanitakse, siis juhime tähelepanu sellele, et AvTS § 43⁵ lõige 1 kohustab andmekogu põhimääruses muu hulgas välja tooma ka andmeandjad ehk selle, millistest andmekogudest milliseid andmeid saadakse. Just läbi selle määratakse kindlaks, millised on andmekogu unikaalsed põhiantmed ja millised teistest andmekogudest saadud andmed.

3. Juurdepääsu registrisse kantud andmete reguleerib põhimääruse § 11, mille lõike 1 järgi on registrisse kantud andmed avalikult kättesaadavad, kui neile ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut.

Selgitame, et avalikule teabele juurdepääsu kehtestamise alused tulenevad AvTS-st ja põhimõtteliselt on võimalik põhimäärusega ära otsustada, et andmekogusse kogutavad mingid andmed on juurdepääsupiiranguga. Samas, kui andmekogu põhimäärus konkreetsetele andmetele või AvTS §-s 35 toodud alusele ei viita, siis tekib hiljem praktikas probleem, kuna ei pruugita teada, millisel alusel või millistele andmetele juurdepääsupiirang seatud on. Sellisel

juhul tekib olukord, kus määrusandja on küll piirangu ette ära otsustanud, aga andmekogu vastutav töötleja, kes peaks muidu juurdepääsupiirangute üle otsustama, ei tea, millisel AvTS sätte alusel seda tehtud on. Vastutav töötleja on aga sunnitud määrust täitma, mis võib panna ta väga komplitseeritud olukorda. Sellises olukorra vältimiseks peaks põhimääruses olema selgelt öeldud, millise AvTS § 35 sätte alusel mingitele andmetele juurdepääsupiirang on seatud.

4. Põhimääruse § 11 lõike 2 järgi võimaldatakse andmetele juurdepääs kooskõlas avaliku teabe seaduse ja isikuandmete kaitse seadusega.

Põhimääruses toodud andmekoosseisu järgi paistab, et andmekogu ei sisalda olulises osas isikuandmeid, v.a kalurite, kaptenite, esindajate ja kande tegijate isikuandmed. Viide isikuandmete kaitse seadusele näitab, et eeldatavasti on antud sätte puhul eelnimetatud andmeid silmas peetudki. Siinjuures selgitame, et isikuandmete töötlemist reguleerib peaaesjalikult EL isikuandmete kaitse üldmäärus (IKÜM) ja isikuandmete kaitse seadus täpsustab seda. Juhul kui sätte eesmärgiks on sätestada, kuidas toimub isikuandmete, sh logide andmekogust väljastamine, siis tulekski põhimääruses täpsustada, kas, kellele ja millistel juhtudel seda tehakse ning kes andmed väljastab.

5. Põhimääruse § 12 lõike 1 järgi logitakse andmete andmekogusse kandmine, sh andmete muutmine, kuid samas on andmetega tehtavaid toiminguid rohkem, sh vaatamine, edastamine, kustutamine. Põhimääruse §-st 4 nähtub, et andmekogu vastutava ja volitatud töötleja ülesannete täitmiseks määratakse konkreetne ametnik või töötaja. Samuti nähtub lõikest 4, et andmekogu volitatud töötleja ülesandeks on muu hulgas andmekogu tehnoloogilises keskkonnas erinevate asutuste töötajatele ameti- ja tööülesannete täitmiseks vajalikele andmetele juurdepääsu õiguste andmine. Eelnevast võib järeldada, et tegemist on autenditud kasutajatega. Selgusetuks jääb aga see, kas lisaks andmete sisestamise ja muutmise toimingutele logitakse ka muid toiminguid, mida autenditud kasutajad andmekogus teevad. Samas näeb põhimääruse § 14 ette vastutava töötleja kohustuse teha andmekogu pidamise üle järelevalvet, kuid millisel viisil päringute põhjendatust, aga näiteks ka andmete kustutamise kontrollimist läbi viiakse.
6. Põhimääruse § 13 lõiked 1¹ ja 2 määravad andmekogu andmete säilitamise tähtaja, mille kohaselt säilitatakse isikuandmeid 20 aastat andmekogusse kandmisest ja alusdokumente kümme aastat. Samas ei nähtu põhimäärusest, mis saab andmetest või alusdokumentidest pärast säilitamistähtaja lõppemist. Sama puudutab ka põhimäärus § 12 lõiget 2, mis puudutab logide säilitamist. Palume põhimäärust selles osas täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Terje Enula
terje.enula@aki.ee, 627 4144